

Naujienu Antroji Dalis

NR. 418

CHICAGO LIETUVIŲ LITERATŪROS DRAUGIJOS LEIDINYS

XIV METAI

VYTAUTAS GAIGALAS

A. Malraux — rašytojas revoliucionierius, humanistas, menininkas

Rašytojui André Malraux patapus antrą kartą propagandos ministeriu generolo De Gaulle vyriausybėje, pravartu bus apie šį įdomų žmogų pakalbėti kiek plačiau.

Julijonas Green rašė savo *Žurnale* 1930 m. kovo 27 d.: „Pusryčiauvau pas Malraux... Jis pasisakė bijas ne mirties, bet 50 metų amžiaus, ir šio laikotarpio seksualinės impotencijos, kuri yra mirties ženklas. Vėliau jis pasakė tai, kas man padarė didelį įspūdį: Tarp 18 ir 20 metų gyvenimas yra panašus į turgų, kur galima pirktis vertybių ne už pinigų, bet darbais. Didelė dauguma žmonių neperka nieko“. (Julien Green, *Journal I*, psl. 23.)

Rašytojas gimė 1901 m. spalio mėn. Paryžiuje iš pasiturinčių tėvų. Vaikas buvo gana nervuotas, judrus, su keistais paveldėjimais: jo senelis ir jo tėvas abu nusižudė. Jis mokėsi Kondorseto licejuje ir sykiu domėjosi humanizmu. Paskiau studijavo sanskritą kalbą Rytų Kalbu mokykloje ir sykiu lankė literatūrinius ir meninius ratelius. Susipažinęs su poetais Yvan ir Clair Goll, jis sutiko jauną ir gražią vokietaitę Klarą Goldschmidt, ją vedė, bet 1930 m. jie išsiskyrė.

1923 m. Malraux išvyksta su archeologine ekspedicija į Indokiniją ir Laoso džiunglėse ieško senosios Khmero civilizacijos liekanų. Užmezgęs ryšius su prokomunistine anamitų organizacija, jis susilaukia nesmagumų iš vietinės valdžios pusės, kuri reikalauja grąžinti iškaskenas, ir jį keliems mėnesiams uždaro kalėjimą.

Tarp 1923 ir 1927 m. Malraux nuolat keliauja ten ir atgal kursu Paryžius — Tolimieji Rytai. Saigone jis leidžia laikraštį, domisi kinų revoliucija. 1925 m. jis kooperuoja su slapta Kuo-Min-Tang organizacija; 1926 m. susideda su Dvylikos Komitetu, kuris organizuoja revoliuciją Kantono provincijoje, bet 1927 m. paėmus valdžią Chang Kai Shek'ui ir kruvinu būdu nusikračius komunistais, A. Malraux grįžta prie archeologijos ir per Iraną bei Afganistaną pasiekia vėl Prancūziją.

1934 m., drauge su lakūnu Corniglion - Molinier, jis organizuoja ekspediciją viršum Arabijos, ieškodamas karalienės Sabos sostinės Roubat-El-Khali. Jis dalyvauja antifašistiniame judėjime, keliauja su André Gide į Berlyną užtarti

vokiečio komunisto Thaelmann, įtariamo Reichstago rūmų padėgimu. 1934 m. Malraux dalyvauja pirmame Sovietų Rašytojų Kongrese.

André Gide patapus komunistu, Malraux pasidaro komunizmo apologetu ir aiškintoju. Pagal jį „komunizmas nesumažino rusų proletaro kančių; jis davė toms kančioms prasmę“. (Malraux: *André Gide ir mūsų laikai*, p. 66)

1937 m. Malraux išvyksta Ispanijon, kur suorganizuoja tarptautinės aviacijos eskadrilę ir kovoja respublikonų pusėje. Jis grįžta po kelių mėnesių gavęs tris lengvus sužeidimus.

1939 m. jis metasi visu smarkumu į kovas. Sužeistas, 1940 m. patenka belaisvėn, bet pabėga ir rezistencijos metu vadovauja pulkininko laipsnyje Alzaso - Lotaringijos Brigadai. Po karo jis padalina savo laiką tarp meno ir politinių kovų.

Rašyti Malraux pradėjo gana anksti. 1921 m. pasirodė jo pirma knyga *Popieriniai Mėnuliai*, kur dar jaučiasi viršrealistinės mokyklos (Bréton, Aragon, Eluard, Soupault) įtaka. *Vakarų Gundyme* (1926) jis pirmą sykį mini „metalines absurdo karalystes“ (p. 198) ir dėsto skepticizmo, desperacijos ir maišto filosofiją. 1928 m. pasirodo jo pirmas žymesnis veikalas *Užkariautojai*, Hong-Kongo ir Kantono revoliucijų istorija. Romano pagrindinis personažas Garinas, norįs „duoti prasmę gyvenimui“, yra revoliucionierius idealistas, kuriam žmonių bendruomenė yra absurdas.

Jo kapitalinis veikalas, laimėjęs Goncourt premiją, *Žmogaus Likimas* (1933) yra tragiškojo pasaulio ir epochos revoliucija. Tai yra epizodas iš kinų 1927 metų revoliucijos: Chang-Kai-Shekas sutriuškina savo buvusius aliantus komunistus. Veikalo herojus — Tschen, mokyta ir idealistas revoliucionierius, įvykdęs pirmą žmogžudystę, ieško pasiteisinimo sekančioje: jis nori nužudyti Chang-Kai-Sheką. Jis pasirenka terorizmą išsivadavimui iš pažeminimo ir esamos jo būklės. Knygos pagrindinė tema yra ši: „norint kuo smarkiau pajausti egzistenciją, reikia užangažuoti tai, kas žmoguje yra esminio“ (p. 271).

Laike antrojo karo Malraux buvo pradėjęs rašyti romaną *Kova su angelu*, kurio pasiro-

(Tęsinys 6-me pusl.)

DIENŲ SKEVELDROS

1.

Kažkur užtikau. Ir nuverčiau toliau. Bet prieš keletą dienų tą pačią nuotrauką gavau iš pažįstamo, Hamburge pasilikusio. Pasirodo, visa dešiniųjų ir dalis opozicijos spaudos mielai ją *reprezentavo* savo skaitytojams. Į JAV atvyko kaip Associated Press Photo. Įdomu, kodėl mūsiškė Elta, labai jau tikinti Vakarų Vokietijos demokratiškumu, nieko nerašė apie šią nuotrauką?!

Pažiūrėkime kartu:

— du pusstoriai vyrai. Juodais iškilmų rūbais. Apsisautę balta drobule, kurioje išsiūta mūsų tautai gerai pažįstamas ir tik ties Žalgiriu aptraiškytas juodas ordino kryžius.

Ką sako parašas po ta nuotrauka? Ogi — „Kovo 10 d. šv. Andriejaus bažnyčioje Koelne įvyko iškilmės, kurių metu į Kryžiuočių Ordino garbės narius įvesdinta Vakarų Vokietijos kancleris Konrad Adenauer ir Austrijos kancleris Julius Raab“.

Kuo gi šiedu skautūs (demokratijos) sužiedotiniai išsiskiria iš dešimčių ir šimtų milijonų kitų germanų? Parašas po foto atsako labai jau suglaustai: „... savo nuopelnais Vakarų krikščionybė“.

Palaukit, palaukit, kažkur šie žodžiai girdėti! Ak, tai iš Ordino raštų, kviečiančių į žygį prieš... netikėlius Nemuno upynę. Ordinas, jei grįšime mintimi į praeitį, buvo sekularizuotas (supasaulintas, arba — nuvienuolintas) 16 amž. pradžioje. Bet vadovybė nepakluso. Išsikėlė iš Prūsijos. Ir toliau veikė „moraliniais sumetimais“ (kaip rašoma, pvz. raštuos kanc. Bismarckui) čia Brandenburge, čia Austrijoje, čia vėl kur kitur. Hitleris, bijodamas ir katalikų (tiksliau: iš viso krikščionių) ir... masonų, ordiną pakartotinai uždarė. Bet — Marienburg globą pavėdė NSDAP priežiūrai, ir metai metuosna ten vykdavo nacių jaunųjų vadų krikšto apeigos. Šiuo metu Kryžiuočių Ordino centras yra Austrijoje, Vienoje. Tikslas: „Labdarybė“ ir „Ligonų slaugymas“. Kilnu, ar ne? Juokas juoku, bet man dedas, kad „Herrenvolk“ iš *hannibalizmo* (nuo: Hannibal arba vadas, vadovavimas) vėl ruošias grįžti į... *kanibalizmą* (žmogėdrystę, tautėdrystę ir t.t.), ir tai — „moraliniais motyvais“...

Į platesnius komentarus neįsileidžiant, tenka su Johann Wolfgang Goethe sušukti:

O, Gott, wie gross ist dein Tiergarten...

2.

Skaitau str. „Profesionalai, Donnerwetter!“, ir pilnai sutinku su T. Nowakowskiu, kad ... a.a. Adolfo sūnūs, „atostogas“ baigę, vėl kruta triūsia, ir tai su „hirnverbrannte Verstocktheit“ (pakvaišėlių užsišpyrimu).

Offenburge į aludę užaina pirklys. 1/2 žydo. Nacių kacėtų auka. Staiga šauksmas: — „Dreckjude“, — „Sauhund“, — „perlėtai dirbo krematoriumai“ ir t.t. ir t.t. Kas šaukia? Kažkoks Zindl. Ne kažkoks, bet... Vakarų Vokietijos gimnazijos mokytojas. Po socialistų interpeliacijos seime šiaip-taip Zindl patrauktas į teismą (po metų su viršum prokuratūrai „teisinio pagrindo“ beieškant). Gavo metelius kalėjimo. Regis, sąlyginiai. Išėjo į gatvę, ir gatvė manifestavo už Zindl.

SS generolas Simon teisiamas už civilių žmonių karstymą. Teismas išteisino, nes neaišku, ar tai buvo sauvėlė ar „įsakymo iš viršaus“ vykdymas. Liudininku, be kitų, buvo gen. Kesselring, ir jis SS generolą įvertino, kaip „žmogų su charakteriu“. Kesselring, žinomas nacis, gauna Vakarų Vokietijoje pensiją (1500 markių per mėnesį). Bylai prokuroru buvo įgarsėjęs nacių „Sondergericht“.

1000 markių (per mėnesį) pensiją gauna ir Herr Oberreichsanwalt Lautz. Jis įgarsėjo savo įsakymu liepos 20-sios samokslininkus pakarti ypatingai paniekinančiu būdu — kaip skerdykloj kiaulieną už šonkaulių užkabinus.

Pensiją gauna ir pirmasis Gestapo šefas Diesl. Pensija (kaip... repatriantė) aprūpinta ir išsigimėlė (?) Hertha Ehler, garsioji moterų kankintoja Bergen-Belzen kacetė.

Bet... vienas buvęs kacetininkas negavo kompensatos, nes, kaip teismo rašte rašoma, „die fettarme Kost“ (maistas be riebalų), anot V. Vokietijos gydytojų, kepenimis negaliojančiam kaliniui tégalėjo išeiti į... gera. KZ — sanatorija, ar ne?

Wehrmachto marš. Schröder, jau Reichui visai baigiant byrėti, įsakė kiekvieną karį, kuris bandytų atsitraukti, čia pat prie plento pakarti. Ir karstė. Į teismą šis Hitlerio intymusis draugas atvyko lydimas... Vakarų Vokietijos teisingumo ministerijos labai aukštų pareigūnų.

Teisingai T. Nowakowski sako, kad, be „Wirtschaftswunder“, nieko kito Vakarų Vo-

(Tąsa 2-am psl.)

(Atkelta iš 1-mo psl.)

kietija neparodo, eina "Gross-deutschland" keliu...

3.

Čia keletas pavardžių:

Lohse, Esse, Matissen, dr. von Renteln, Nabersberg, kpt. Schönnenbeck, Jeckeln, SS gen. Harm, dr. Fuchs, dr. Musil Hintze, gen. Wanse, Hingst, Lenzen, Ellenbrök, SS kpt. Reinert, Faulhaber, Birke, Wulf, gen. Dittfurt von Ostman, Gewecke, Pabst ir t.t.

Broliai anapus viso 121 Hitlerio agentą (generolai ir civiliai!) rado kaltą pirmo laipsnio tautžudystę. Pirmo laipsnio, atseit — patys savo iniciatyva organizavo ir tautos naikinimui vadovavo. Jų daugumas įsitaisė Vakarų Vokietijoje.

Labai nediskretiškas klausimas: — ar lietuviai teisininkai Vakaruose seka šį reikalą?

4.

Kaip A. Šalčius "T. Žiburiuos" rašo, Jonas Aistis, atsišveikinęs su poezija, pereina į istorinę apysaką. Čia paties J. Aisčio pareiškimas per Vatikano radiją (Lietuvos jaunimui):

"Matote štai dalį sienos užklojusį žemėlapi. Tai Voigto istorijos Prūsų pilių žemėlapis. Kairėje, žemai, pačiame kampe, tarp Vyslos ir Dravantės upių, tyso kraštas, Kulmo žemė vadinamas. Čia keliantis kryžiuočiams per Vyslą prūsas Pipynė, svainio išduotas, kryžiuočių buvo pakartas, o jo sūnus Mantė, krikšto vardu Hermanas, įsiteikė išbrovėliams ir Durbės mūšyje buvo Prūsų maršalko pavaduotojas. Noriu šių žmonių likimą pavaizduoti su užuominomis į šiuos laikus ir patį lietuvių tautos likimą".

Nurimo istorikai. Prabyla rašytojai. Kaip visada. Aiman, po 1000-cio metų gal kas nors susidomes ir... Pircūpių tragedija, kruvinuoju Maisiagalos

CHICAGOS SVARIAUSIAS IR
MODERNISKAUSIAS DARŽAS
BUČO DARŽAS
WILLOW WEST INN
AND PICNIC GROVE
83rd and Willow Springs Road
WILLOW SPRINGS, ILL.

UŽKIETĖJĘ KORNAI

(nuospaudos), nuotrynos, karpos?
Šie skausmingi dalykai pašalinami
su garantija per 3 dienas. Reikala-
laukite iš savo vaistinininko.

KORN-KIT — tik už \$1.00.

NAUJAS TEPALAS

ir tabletės teikia naujos vilties kenčiantiems nuo reumatizmo ir artrito.

The Star Pharmacal kompanijos, Chicago, chemikas pagaminio naują tepalą ir tablečių. Ši nauja kombinacija, žinoma vardais AMERPOL RUB ir AMERPOL TABLET, pripažinta labiausiai efektyvia, malšinant skausmus, kuriuos paprastai sukelia reumatizmas ir artritas.

Ši nauja pasitvirtinusi kombinacija buvo išrasta paraudusiems, uždegimui turintiems sąnariams gydyti patinimui sumažinti ir nutirpusių raumenų skausmui, nuvalšinti nuostabiai greit ir su nuostabiais rezultatais. Prašykite vaistinę. 98c. tepalas, \$3.50 tabletės.

turgum, rūšiuoju trečiadienių Eisiškėse ir pn. nacių "išraiškos menu". Nacių, t.y. vienos kartos ištisinėje Kryžiuočių Ordino istorijoje.

5.

Aiman, nenoriu gerb. Skaitytojų matyti perdėm liūdais veidais. Palikime naujuosius Kryžiuočių Ordino garbės narius ir jų giminaičius ramybėje, ir atsikvėpkim senu ir amžinai gyvu humoru.

— John Gunther savo knygų "Inside Russia Today", tarp kita ko, rašo:

"Šioj šaly visi gyventojai yra kvakerėję batų srity. Jei Marilyn Monroe pereitų Maskvos gatvę, ant savęs neturėdama nieko kito, tik batų, visi težiūrėtų į jos pėdas".

"Krušcevas netgi žiemą atrodo, kad besiruošias kelionei jachta ir — paskutinę minutę planą pakeitęs — dar nespėjęs persirengti".

"Pas Mikojaną viskas pėdeta. Jis rengiasi taip savotiškai, kad turistai, išvydę jį, prieina vienintelę išvadą: 'Gengsteris su dvigubais šilkiniais marškiniais'".

— Kaip Collector rašo, Ispanijos primas kard. Pla y Daniel išleido aplinkraščių, kaip moters turi vilkėti į bažnyčią beinart. Be kita ko, nevalia vilkėti perregimos (mezginių) ir aptemptos suknelės. Drabužis iki pat kulniukų. Rankovės iki alkūnių (netrumpesnės). Be kojinių? "nepadoru". Dekoltė? pu! ir t.t.

Su rūbais visada kunigams vargas, — taip rašo savo atsiminimuos prancūzas diplomatas Jacques Dumaine. Syki guodėsi jam popiežiaus nučiūsus: "Aš nieko prieš ponias, kurios į diplomatus priėmimus atėina su dekolte. Mane erzina visi kiti svečiai, kurie žiūri į mane, kaip aš žiūriu į dekoltuotas moteris..."

Beje, juokiamasi iš dailininko, kuris piešė aktą. Po 3 valandų sako jis modeliai: "Apsirenk. Pasilek. Einu paruošti kavos, nes, matau, sušalai". Staiga grįžta šaukdamas: "Ko greičiau prašau nusirengt, matau, ana, mano žmona grįžta!"

— Kai Somerset Maugham buvo paklaustas, ar yra vilties anglų kalbai paplisti po visą pasaulį, atsakė: "Galimas daktas, bet tik tada, kai amerikiečiai išmoks angliškai kalbėti".

— Sakoma, kad 70 metų amžiaus prancūzas vidutiniškai yra praleidęs 5 metus besisveikindamas ir beatsisveikindamas, žinia, visada mielai ir nuoširdžiai paspausdamas dešinę.

Ašmi, deja, negaliu visų skaitytojų kartu ar kiekvieno skyrium paspausti už rankos. Tai bent lenkiu (šiek-tiek, neperdaug jau žemai) galvą (per liemenį esu sutvarstytas, atseit — nemandagus).

J. Cienas

2 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
—SATURDAY, JUNE 14, 1958

PASIMATYKIT SU STANLEY LITVINU

APIE SAVO NAMO
INSULIACIJOS PROBLEMAS.

Dabar yra laikas tinkamai įrengti savo namą vasarai ir žiemai.

Mes turime išdirbtą reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies stako lentų ir namams materialų.

CARR-MOODY LUMBER COMPANY

3039 SO. HALSTED STREET

Tel.: VICTORY 2-1272

STANLEY LITWINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMONAI.

K. J. MACKE & COMPANY

1924 m. Kazio Mačiuko įsteigta Apdraudos Agentūra

2549 West 71st Street, Chicago, Ill.

Tel.: PROspect 6-3140

Tvirtyje apdraudos istaigoje apdraudžiam namus, baldus, prekes, krautuvų langus, tavernas, automobilius ir kitus įvairius vertingus daiktus; apdraudžiam namų savininkų atsakomybę, gyvybę ir asmenišką atsakomybę. Reikalui esant, apdraudos mokesčius galėtume paskirstyti net 7 mėnesiams. Kviečiame pasinaudoti mūsų ilgų metų patyrimu ir apdraudos reikalais mielai teikiama patarimais.

In Beautiful CRAIG MANOR DOLTON, ILLINOIS

3 Bedrooms, 2½ Baths, Separate Dining Room, Large Breakfast Area, Finished Family Room and Separate Den. These beautiful, 8-room tri-level homes provide every possible comfort and convenience! Spacious bedrooms and 12 closets. Face brick construction on four sides. COMPLETE IN EVERY DETAIL. ONLY \$25,500 COMPLETE. The New "ADRIENNE" only \$22,000. Also 2-3-4 Bedroom Tri-Level Homes as low as 10% down \$20,150 to \$25,500. FHA and Conventional Financing. A Limited Number of V. A. Loans Available.

Simpson HOME DEVELOPERS, INC. Craig Manor • Dolton, Illinois

NEW, LOW
F H A
Down Payment

Visit Our Completely Furnished Model Homes Interior Decoration by CLARE SIMPSON. Take the Calumet Expressway to Sibley Boulevard, West on Sibley to Cottage Grove, South on Cottage Grove to 154th St. East to Model Homes on Ellis Ave. Exclusive Sales Agents M. HOFFMAN AND CO., 8145 Stony Island Ave. South Shore 8-9422 PULLMAN 5-3653

Skaitykite Linksma Mėnesinį Laikraštį VĖPLA

Karikatūros, šaržai, anekdotai, feljetonai ir įvairūs humoras. Metinė prenumerata tik \$1.50.

Adresas: VĖPLA, 854—39th Avenue
Ville Lasalle, Montreal, Q. Canada

PRADĖK TAUPYTI SLANDIEN, TURĖSI RYTOJ!

TAIGI PRADĖK TAUPYTI ŠIOJE LIETUVIŠKOJE ISTAIGOJE. Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki \$10,000.00

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N

4071 Archer Ave. Tel.: LAfayette 3-8248
(i vakarus nuo California Avenue)

CHARLES ZEKAS, Secretary

OFICE VALANDOS:

Pirmadi., Antradi., Penktadi. ir Šeštadieni 9:00 ryto iki 4:30 val. po pietų. Trečiadieni uždaryta. Ketvirtadieni 9:00 ryto iki 8:00 val. vakare.

NELAUKITE - RYTOJ GALI BUTI PERVELU!

Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilius, ar šiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimėi ištikus, neturėsite jokių nemalonumų. "Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters"

O'MALLEY & McKAY, Inc.

222 WEST ADAMS STREET KAMBARYS 1043
Telefonas: CEntral 6-5208

Generaliai Agentai šių Kompanijų:

COLUMBIA INSURANCE COMPANY
PEARL ASSURANCE COMPANY
LUMBERMEN'S INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO.
MICHIGAN FIRE & MARINE INSURANCE COMPANY
AMERICAN AUTOMOBILE INSURANCE CO.
MASSACHUSETTS BONDING & INSURANCE CO.

Buvusio Lietuvos policijos vado Petro Mačinsko atsiminimai

(Tęsinys)

Kaip mano šuo Nero uždirbo 200 litų...

J. Dijokas mėgo mano anekdotus, o Nevronis buvo sužavėtas mano šunimi. Dažnai jie išsikviesdavo mane (menamai tarnybos reikalais) Zarasuose ir kiekvieną kartą tas mano atsilankymas pasibaigdavo girtuoklyste.

Taip vieną dieną po Kalėdų J. Dijokas, Naujalis, Antaliepio klebonas Gendrenas, Zarasų gimnazijos kapelionas, ir aš susirinkome pas Nevronį pietų. Lošėme proferansą, na, ir, žinoma, gurkšnojome įvairius svaigiuosius gėrimus. Kai jau įkaušome, aš pradėjau rodyti, ką moka mano Nero. Aš jį buvau išmokęs dainuoti... Kai pasakydavau:

— Nero... dainuok... — tai jis būtinai, atsisėdęs ant grindų, taip užkaukdavo, kad net langai sudrebėdavo.

Arba sakydavau jam:

— Nero, pašok... — tai jis vėl įvairiai išraižydamas kojas trepsinėjo besisukinėdamas.

Arba paliepdavau:

— Pagauk savo uodegą...

Tas buvo sunkiau jam padaryti, nes, kai jis sukdamasis taikėsi dantimis sučiupti savo uodegą, tai jam besisukant sukosi nuo jo nasrų ir uodega, ir tik tada pavykdavo jam ją pagauti, kai jis prispausdavo savo užpakalį prie sienos. Be to, galėdavo surasti, jam nematant paslėptus (tik, žinoma, mano) kepurę, pirštines, batų, degtukus, išskirti juos iš sudėtų grėta tokių pat svetimų daiktų ir atnešti man.

Visi ten buvę susižavėjo Nero gabumais, o ypač Nevronis. Jis ir pristojė prie manęs, kad parduočiau jam Nero. Žinoma, aš mėgau ištikimą savo šunį ir nenorėjau su juo skirtis, bet Nevronis neatsitodamas vis prašė jam jį parduoti. Negalėdamas nuo jo atsikratyti, sugalvojau užprašyti tokią sumą pinigų, kad atpultų jam noras jį pirkti. Pasakiau:

— Gerai... duosi penkis šimtus litų, tai parduosiu.

Nevronis nenusigando ir iškart pasiūlė keturis šimtus litų. Aš užsispyręs reikalavau 500 ir sakiau, kad nenuleisiu nė vieno lito.

Tada J. Dijokas pasiūlė kompromisą: girdi, jis, Naujalis ir gimnazijos kapelionas nustatys šuniui kainą ir mes abu su tuo turėsime sutikti. Aš ir Nevronis tam pasiūlymui pritardėme, ir jie visi trys išėjo pasitarti į kitą kambarį. Grįžę pareiškė, kad Nero įvertino 450 litų, ir aš turėjau su tuo sutikti. Nevronis tuojau paklojo tą sumą ant stalo. Aš juos susikišau kišenėn ir Nevronis, užrišęs Nerui už kaklinio diržo virvę, išsivedė jį virtuvėn ir pririšo prie stalo ko-

jos. Išgėrę ta proga dar po kelėtą stopkių magaryčių, išsiskirstėme. Aš tą dieną į Zarasus buvau atvažiavęs su Paprocku, o Minalga buvo likęs namie. Kai mes naktį grįžome namo be Nero ir kai Minalga sužinojo, kad pardaviau jį, tai labai nusiminė ir apgailėstavo. Tą šunį jis irgi labai mėgo, šėrė jį ir, kai Nero likdavo su juo namie, tai visur abu drauge eidavo, ir Minalgos liepiamas Nero rodė visiems, ką jis moka. Minalga klausė ma-

ne, kodėl aš jį pardaviau. Negi nan reikalingi pinigai? Kodėl aš jam nepasakiau, tai jis būtų man nors ir tūkstantį litų paskolinęs. Aš papasakojau kad Nero pardaviau policijos vadui už 450 litų, juk tai dideli pinigai, nes už tokią sumą galima gera arklį nusipirkti. Nieko daugiau jis nebesakė, tik mačiau, kad labai nusiminęs ir nekalbus nuėjo gulti.

Kitą rytą, man dar tebemiegant, Minalga net nepasibeldęs su triukšmu įvirtė mano kambarin ir šaukdamas:

— Pone viršininke... Žiūrėkite... Nero jau namie!

Ir tikrai Nero, lodamas iš

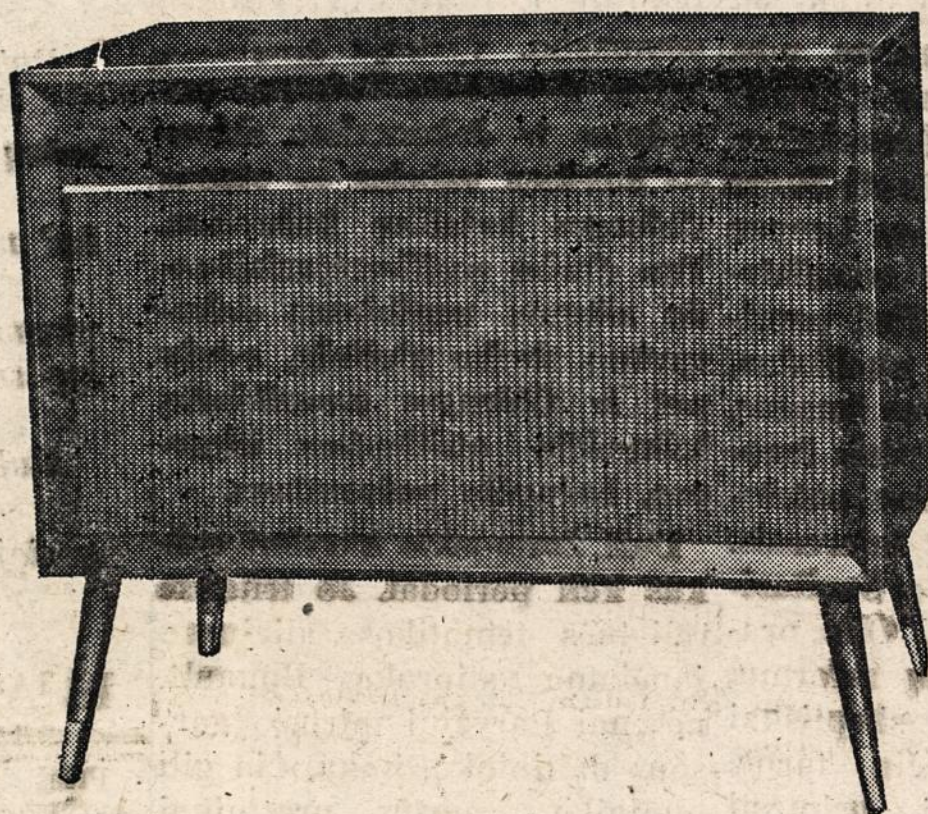
džiaugsmo, šoko ant manęs į lovą ir ėmė laižyti man veidą.

— Kaip jūs galėjote tokį šunį parduoti?! — sako Minalga.

— Gražinkite pinigus, tegu jau Nero bus su mumis.

— Pažiūrėsime, — sakau, ir atsikėlęs pradėjau rengtis. Kai susėdom pusryčiauti, suskambėjo telefonas. Kalbėjo iš Zarasų Nevronis, nusiskusdamas, kad šiandien ryte atleistas nuo virvės Nero išibėgėjęs taip šoko pro uždarytą virtuvės langą, kad tik suskambėjo sudaužyti lango stiklai. Persoko uždaro kiemo aukštą tvorą ir kaip viesulas išnyko jam iš akių. Jeigu grįžtų (Tęsinys 5-me pusl.)

Olympic

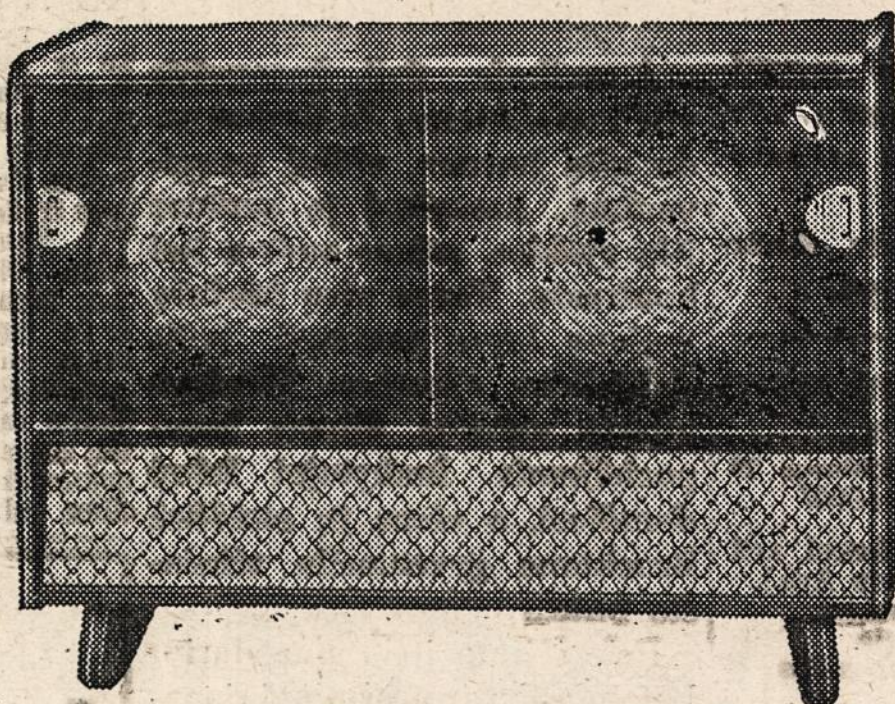

MODEL 584

THE WESTBURY

Compact home entertainment center in this trimly styled Olympic high fidelity Combination with tape recorder, 4-speed automatic phonograph and 12-tube AM/FM radio. High fidelity 3-speaker sound system. Available in Grained Mahogany Finish or Grained Oak Finish.

HI-FI TAPE RECORDER — RADIO — PHONOGRAPH

The RHEINGOLD Model 5920T

GLASER'S FURNITURE AND APPLIANCE CO.

5115-5123 SO. KEDZIE AVENUE

PRospect 6-1790

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

MŪSŲ ŽINGSNIAI

Leidžia Santara ir Samb! Šviesa Chicagoje.
Redaguoja: J. Eglė Zabarauskaitė ir Rita Šimanskytė.
Medžiagą siūsti: 3402 So. Morgan Street, Chicago, Illinois.

I METAI

NO. 11

Netekus adv. A. Olio

Š.m. birželio 6 d. Chicagos lietuvių šv. Kazimiero kapinėse buvo palaidotas adv. Antanas Olis. Su šio žmogaus mirtimi lietuvių visuomenė neteko tauraus ir nuoširdaus lietuvių, didelio patrioto ir visuomenės veikėjo.

Gimęs ir augęs Chicagoje, A. Olis 1921 m. baigė Chicagos Universitetą ir pradėjo verstis privačia praktika. Vėliau jis aktyviai įsijungė į amerikiečių politinį gyvenimą; mirė eidamas Chicagos Sanitarinio Distrikto vedėjo pareigas. Be nuolatinės veiklos lietuvių visuomeniniame gyvenime, adv. A. Olis taip pat buvo Chicago ir American Bar Association, American Legion, South Shore Country Club ir Union League Club narys. Kaip ir amerikiečių dienraščiai plačiai paminėjo, A. Olis buvo nuoširdus, sąžiningas ir darbštus žmogus, kurio santykiai su kitais žmonėmis nesiribojo vien patriotiniais ar tautiniais interesais. Pradžioj savo darbo Sanitariniame Distrikte, A. Olis pravedė daug svarbių reformų, kurios buvo labai skeptiškai sutiktos amerikiečių tarpe, bandant adv. Oliui primesti favorizmą savo tautybės žmonėms. Šiandien jo buvę tarnautojai nemažiau jo pasigenda už mus pačius, sakydami, kad adv. Olis mirė nelauku.

Mums, kaip jau bebaigiantiems apsiprasti ir išgyventi Amerikoje, adv. A. Olio paliktas pavyzdys bus kelrodžiu mūsų ateities darbams, suderinant lietuviškumą su amerikietiška aplinka.

Santaros ir šviesos organizacijos reiškia užuojautą adv. Olio našlei ir kitiems artimiesiems ir kartu liūdi.

Mūsų atminime adv. Antanas Olis bus gyvas ilgai.

Anglų Kalbos Pamokos

K. GINEITIS

6402 So. Fairfield Ave., Chicago 29
Telefonas: HEmlock 4-8037

(3-čias augštas, durys po kairei, arti 63-čios gatvės ir California Ave.).
Duoda prieš karą baigęs Čikagos universitetą.
1 dol. 25 ct. val. — privačios

VERTIMAI - PILIETYBĖ - LAIŠKAI

PETRO ŠIRVOKO NUOTYKIAI

Vienas aukštą mokslą lankęs žmogus, Bostono sielloganis, atsiuntė Petriui Širvokui laišką, patardamas jam susipažinti su Betinos Baxter stebuklais. Šis štukorius, matyt, nežino, kad Petras Širvokas savo knygoje yra aprašęs daugiau stebuklų ir su juo nutikusiu įvairiausių nuotykių, negu bet kurios panos knygoje galėtų būti suminėta. Svaisto knyga apie Petro Širvoko stebuklus ir nuotykius bus pasiūsta, kai du doleriai ateis tokiu adresu: NAUJIENOS, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois.

Dail. K. Žoromskio paroda Bostone

Studentų santariečių iniciatyva surengta dail. Kazimiero Žoromskio darbų paroda tautininkų namuose Bostone praejo su dideliu pasisekimu. Parodą aplankė per 300 lankytojų, į kurių tarpą galima įskaičiuoti beveik visą Bostono studijuojantį jaunimą. Keli paveikslai parduoti.

Parodoj buvo išstatyti vėliausieji darbai, sukurti 1948-1957 m. laikotarpy. Visi darbai kurti išeivijoje — dalis Ispanijoje, kiti — JAV, viso 38 paveikslai. Vyrąja aliejiniai, kelios akvarelės. Taip pat parodytas ir dekoravimo skicas — bendras vaizdas — vienos Chicagos katalikų bažnyčios. Tuo darbu susidomėjusieji rado albumą papildomų dekoravimo darbo piešinių, o taip pat ir Chicagos amerikiečių laikraščių atsiliepimų iškarpas, bažnyčią pašventinus.

Dail. Žoromskio kūryboj ryškūs keli periodai. Jo trijuose religinės tematikos aliejuose jaučiama stiproka Rouault, nesenai Paryžių mirusio garsaus dailininko, įtaka. Čia gili nuotaika, tamsūs, prasmingi kontūrai gaubia šiltas, švarias spalvas, susidaro dalinai vitaržinis efektas. Europoj kurti darbai turi daug prancūzų impresionistų bei post-impresionistų įtakos. Gamtovaizdžiuose junti Monet atmosferą, kitur, ypač naturmortuose — Cezanne formos bei spalvų žaidimas, vėl kitur — spalvų pyknė bei storas dažų sluoksnis, rodąs teptuko brūkšnį bei ritmą, primenąs Van Gogh.

Amerikoje dail. Žoromskis yra individualus. Jo darbai rodo gilų jausmą, vidinį pergyvenimą. Amerikoje jo spalvos itin ryškios, pilnos audros bei kontrastų. Tarpe visų kūrinių malonu buvo pamatyti kelis dailininko atkurtus Vilniaus miesto vaizdus. Šiomis kompozicijomis lankytojai labai domėjosi, o viena jų atsidadė Brocktone gyvenančio vilniečio bute...

Prie įėjimo įteiktame darbų kataloge yra prasmingi ispano Jose Prados Lopez žodžiai, pasakyti per Ispanijos valstybinį radiją 1949 m., gerai apibūdinant dail. Žoromskio darbus:

— Peizažo skyrių yra darbų, kaip Kazimiero Žoromskio, kurie yra kaip tvirtovės mūras savo koloritu, originalumu ir išsireikimu, kuriuose virpa emocinis jausmas,

4 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
— SATURDAY, JUNE 14, 1958

mažai vartotas šiuose subanalėjimo laikuose. Žoromskio išsireikimu, tikėjimas yra labai kultivuotas ir rinktinės dvasios, pajėgus spalvose susekti visą muzikalę gamą pačių kilniausių jausmų".

Dail. K. Žoromskiui bostoniečiai linki geriausios sekmes ateities kūryboje ir tikisi vėl jį su savais darbais Bostone pamatyti. J.S.

PAVASARIO AITVARAI

Naktį praskrido pirmieji paukščiai, žvilgėdami miesto varinėj šviesoj, lyg gerieji, senų namų aitvarai.

Rytmetį mūsų gatvė, spinduliavo visi langai, nuo gelsvai pražydusių krūmų.

Rytmetį mūsų gatvė, švelniom linijom keltės ir kaito, ir skaidrėjo visų veidai, pakelti į magnolijos žydintį medį.

Rytmetį kvepiančiam vėjuje, mūsų gatvėje krykštė vaikais, kai mergaitės rankoj skarele,

plasnojo ir blaškės pikta, lyg sugautas, svetimas paukštis —

Naktį virš miesto praskrido, gerieji, senų namų aitvarai.

Liūnė Sūtema

IŠ ARTI IR IŠ TOLI

Prieš kiek laiko Chicagos šviesos skyrius išsirinko naują valdybą. Valdybos sąstatai: E. Velečkis — pirmininkas, M. Untulis — vicepirmininkas, L. Masaitytė — sekretorė, H. Paškevičius — išdininkas, J. Gešventas — narys.

Dr. Gudauskas su ponu yra pakvietę Chicagos santariečius savaitgaliui į savo vilą Sand Dunes. Santariečiai dėkingi ponams Gudauskams, pakvietimą mieliai priėmė, ir rengiasi važiuoti.

Jau atspausdintas ir skaitytojams siuntinėjamas ketvirtasis ŽVILGSNIŲ numeris. Šiame n-ry telpa daug idomių straipsnių. Gabrieliūs Gedvila vedamajame rašo apie Santarą ir politinį ryšium su demokratijos sąvoka ir lietuviybės išlaikymu. Bronys Raila komentuoja trečiajame ŽVILGSNIŲ n-ry perspausdintą (žiūr. Mūsų Žingsnių Nr. 1) ištrauką iš J. V. iškeltus šviesos veiklos metodus praeityje ir dabartyje. Rita Žukaitė atsako Vyt. Kavoliui dėl minčių, iškeltų str. (žiūr. ŽVILGSNIAI Nr. 2) "Tautišku-mas Mene". Kol. Žukaitė gina meną ir jo supratimą, komentuodama, kad meno negalima suprasti pritaikant sociologijos formules. Bronius Mačiūka rašo apie tremties įtaką lietuvių organizacijoms ir mūsų veiklos suamerikonėjimo simptomus. Krokodilas (slapyvardis) duoda "Iš Santa-

riečio Užrašų"... Taip pat yra Sant. Garb. Fil. skyrius ir smulkios žinios. Šis Santaros biuletenio numeris yra idomus ir visais atžvilgiais vertas pasiskaityti. ŽVILGSNIŲ redakcija prašo skaitytojus galimai greičiau pranešti adresu pakeitimus ir pageidauja medžiagos — straipsnių. Red. adresas: D. Sakalauskaitė, 5245 S. Sawyer Ave., Chicago 32, Ill.

Sant. - šv. Fed. Valdyba nutarė dalyvauti ALT'o kongrese Bostone.

Adv. A. Olio laidotuviuose Santarai atstovavo kol. V. Adamkavičius ir šviesai kol. Dr. J. Valaitis. Buvo nupirkti vainikai. Sant.-šv. Fed. Valdyba, vietoje vainiko, pasiuntė Vasario 16 gimnazijai Vokietijoje \$15.00.

Mykolas Untulis, dabartinis šviesos Chicagos skyriaus vicepirmininkas, nesenai išlaikė Illinois valstybinius egzaminus architektūroje.

JAV Lietuvių Bendruomenės Taryba išrinkti šie asmenys: V. Adamkavičius, J. Bačiūnas, A. Devenienė, M. Gimbutienė, J. Kapočius, M. Katiškis, A. Landsbergis, A. Mikulskis ir P. Skardžius. I LTB Seimą papildomai išrinkti V. Kavolis, R. Mieželis ir V. Čižiūnas.

Prof. Algirdas Julius Greimas išrinktas Santaros Garbės Filisteriu. Šiuo metu prof. Greimas dėsto Aleksandrijos Universitete, Egipte.

New Yorko santariečių surengtame Gyvosios Lietuviybės vakare dr. Vyt. Vygantas skaitė paskaitą temą "Religija ir laisvė lietuvių gyvenime".

Dr. Mačiūkienė, Sant. Garb. Filisterė, Santarai paaukojo \$25.00. Santariečiai dr. Mačiūkienei yra labai dėkingi.

Philadelphijoje "Lituanus" žurnalo atstovas yra kol. Putinas Mašalaitis.

Liepos 25-26-27 dienomis yra šaukiamas Filisterių Santaros ir šviesos pirmasis bendras suvažiavimas. Suvažiavimas įvyks Chippewa Lake Park, Chippewa, Ohio. Chippewa Lake Park yra maždaug 30 mylių į pietus nuo Clevelando.

Važiuoti: Ohio Turn Pike iki Strongville entrance, ir 42 keliu į pietus iki Medina. Už Medinos važiuoti į pietus 3 keliu. Pavažiavus keletą mylių už Medinos sukti į dešinę, kur bus rodyklė į Chippewa Lake ir važiuoti į Chippewa parką. Parke kreiptis į viešbutį.

Pati vieta yra labai graži, suvažiavimui rezervuotas atskiras namas. Nakyvynė vienam žmogui yra tik \$3.00 nakčiai. Pageidaujama, kad norintieji suvažiavime dalyvauti registruotųsi galimai greičiau. Santariečiai, studentai, kviečiami į suvažiavimą svečių teisėmis. Programoje bus trys sekcijos: 1. Ideologinė ir Spaudos, 2. Organizacinės struktūros, 3. Organizacinės veiklos. Šeštadienio vakare yra numatyta literatūrinė programa. Smulkesnės žinios apie šį suvažiavimą bus paskelbtos spaudoje vėliau.

PROspect 8-6932—YARds 7-1071
TV - RADIO Taisymas
\$3 — išskyrus dalis.

V. OZEKE TV SERVICE
2318 W. 50th Place

Kairio knyga LIETUVA BUDO

NAUJIENOSE galima gauti tik ką iš spaudos išėjusią Stepono Kairio knygą LIETUVA BUDO. 416 didelių (6x8½) puslapių, kieti viršeliai. Kaina \$5.50

VISUOMENĖS MOKSLŲ, MENO IR LITERATŪROS ŽURNALAS DARBAS

atstovauja žmogų, laisvą nuo prietarų ir baimės; gina kultūrą, pagrįstą humanistinėmis vertybėmis; stebi Lietuvos, išeivijos ir pasaulio gyvenimą; apjungia kūrėjus, kurių kritiška mintis ir šviežias žodis atveria skaitytojui naujus akiračius.

5410 SIXTH AVE.
Brooklyn 20, N. Y.

Išsina keturis kartus metuose. Ligi 1958 m. balandžio 15 d. žurnalą galima užsisakyti sena kaina: \$2 metams, \$5 trejiems metams; studentams—\$1.50 metams. Paskiras numeris—\$1. Norintiems susipažinti vienas numeris siunčiamas veltui.

Naujausias numeris yra didelio formato, 60 psl., naujas viršelis, 20 nuotraukų blizgančiame popieriuje. Jame rašo: K. Bielinis, A. Camus, A. J. Greimas, J. Jaks-Tyris, Step. Kairy, J. Kaminskas, J. Kėkštas, J. Kiznis, A. Landsbergis, J. Mekas, Cz. Milosz, J. Repečka, N. Valaitienė, A. Vienuolis, J. Vilčinskas ir kiti.

(Atkelta iš 3-čio psl.)

pas mane, tai prašė būtinai šiandien ir vėl jį atvežti, žadėdamas atsilyginti.

Ką padarysi? Šuo tai ne karvelis... Pasikinkėme Barbutę ir jau su Minalga ir Nero tuoju išvažiuoju į Zarasus. Pakelyje Minalga man ir sako:

— Aš padarysiu tokį šposą, kad pats policijos vadas atsakys nuo Nero, nes jis vistiek negalės jo prisipratinti...

— Man ir pačiam gaila Nero... — sakau. Bet ką aš padarysiu, jeigu jis užsispyręs reikalaus gražinti jam šunį. Aš juk negalėsiu atsakyti tai padaryti.

— Pažiūrėsime... — atsakė Minalga, ir jau tylėdami įvažiavome Nevronio kieman.

Pas Nevronį jau laukė J. Di-jokas ir Naujalis, nes jie jau žinojo kas atsitiko ir vėl buvo pakviesti atsipagirioti. Šunį Nevronis perdavė stropiai saugoti ir prižiūrėti savo tarnaitėi. Jis jau turėjo nusipirkęs ilgoką lenciugą ir paliepė nuo to lenciugo niekados Nero nebepaleisti.

Stalas tuoju buvo apkrautas valgiais, gėrimais, ir mes besišnekučiuodami apie šuns (tokio kaip Nero) gudrumą ir prisirišimą prie savo šeimininko ir nepajutome kaip prabėgo pora valandų. Aš pastebėjau, kad Nevronio žmona nebepatenkinta Neru, nes ji nusiskundė, kad kai jis buvo jų virtuvėje pririštas, visą naktį draskėsi, norėdamas nusi-traukti, lojo, kaukė ir, kai jų maži šuniukai prie jo lindo, tai pagavęs juos nasruosna ir du gerokai papurtęs numetė į šalį. Dabar tie vargšeliai sirguliuoja ir guli apkloti. Be to, savo atmatomis taip užteršęs virtuvę, kad sukilę turėjo atidaryti virtuvės duris ir langus, kol tarnaitė verkdamas tas atmatas iškopė ir išplovė grindis. Taip mums besišnekant įbėgo mūsų kambarin verkdamas jų tarnaitė ir pasakė:

— Ponai Nevroniai!.. Jeigu tas didelis šuo Nero ir vėl pasiliks pas mus, tai aš išeinu ir nebetarnausiu. Aš prieš valandą išėjau turgun apsipirkti ir tą šunį užsikabinusi už rankos jo lenciugą išsivedžiau kartu. Kai nusipirkusi 20 kiaušinių, dvi bonkas pieno, sūrį ir gyvą vištą, grįžau namo, tai vidury gatvės, daugybei žmonių matant, tas šuo, eidamas užpakaly manęs, kad šoko atgal, aš parvirtau ant žemės, sudužo kiaušiniai, išsiliejo pienas ir pabėgo nupirktoji višta. Atsigrįžusi mačiau, kaip tas šuo džiaugėsi šokinėdamas apie policininką Minalgą. Žmonės iš manęs juokėsi. Tokia gėda. Nebetarnausiu... Išeinu... Sudie...

Visi nustebome. Nevronienė, nenorėdama nustoti geros tarnaitės, jau piktu balsu išmetinėjo vyrui, kam jis tokį netikusį šunį pirkė, reikalavo tuoju nuo to pirkimo atsakyti ir maldavo manęs gražinti pinigus. Nevronis, pakliu-

ves į tokią keblią padėtį, nežinojo ką daryti. Prašė patarimo iš Dijoko ir Naujalis. Tie, pritardami Nevronienui irgi patarė jam nuo pirkimo atsisakyti, bet kad nebūtų man skriaudos už suvedžiojimą, tai patarė, kad aš gražinčiau Nevroniui 250 litų, o kitus 200 litų pasilikčiau sau, kaip atlyginimą už Nevronio neištesėtą žodį. Nevronis su tuo sutiko ir aš tuoju gražinau jam 250 litų. Po kokios valandos aš, Minalga ir Nero visi linksmi ir patenkinti grįžom namo. Važiuojant mums namo Minalga man papasakojo:

— Aš prikalbėjau tą tarnaitę, kad eidama turgan pasiimtų Nėro pavedžioti, nes greičiau jis prie jos pripras. Kai ji su Nėro išėjo ir apsipirkusi turguje grįžo namo, aš, visą laiką iš tolo juos sekdamas, išlindau iš minios ir, užpakaly jų eidamas, šūktelėjau:

— Nėro!.. — Jis išgirdęs mano balsą, atsigrįžo ir, mane pamatęs, kai šoks atgal, smarkiai temptelėdamas lenciugą. Tarnaitė išvirto ir jis su lenciugu atbėgo prie manęs, ir mes abu nuskubėjome tvartan, kur stovėjo Barbutė.

Pagalvojau, kaip čia dabar skirtis su Nėro, jeigu jis ne tik mane saugo, bet dar ir uždirba 200 litų!..

Nėro ir bažnyčioje mane susirado

Tas mano Nėro ne tik kad buvo mano vienvietė, laisvų ir nuobodžių valandų paguoda, bet ir nepakeičiamas palydovas man einant tikrinti sargybas, ar kur nors išvykstant privačiais reikalais. Kur tik aš nueidavau, tai ir jis būdavo laukiamas ir mielas svečias. Nevisada jo iškrečiamieji šposai man išeidavo į gerą. Nėro, žinoma, viską darė iš didelio prisirišimo prie manęs, nesuprasdamas, kad pasėkoje išeidavo didelė kiauylstė.

Taigi 1926 metų vasario mėn. 16 dienos šventė Zarasų mieste buvo iškilmingai švenčiama. Miesto aikštėje prie vėliavovs pakėlimo susirinko visa valdininkija ir didelė žmonių minia. Ten buvo išrikiuoti šaulių kuopa su orkestru ir būry pasienio policininkų. Tą dieną į Zarasus buvome suvažiavę ir visi Zarasų baro rajonų viršininkai. Po prakalbų ir parado visi nuėjome bažnyčion išklaudyti iškilmingų pamaldų. Tą dieną į Zarasus atvažiavome visi trys: aš, Minalga ir Paprockas. Negi paliksime vieną Nėro namie!.. Ir jis drauge atbėgo.

Na, bet į tokias iškilmes, o ypač į bažnyčią, šuns nesivesi!.. Nėro už vadelių pririšome tvarte prie rogių ir prigrąšinau, kad saugotų Barbutę. Bažnyčioje visa apskrities vyriausybė ir valdininkija sustojome pre pat didžiojo altoriaus grotelių ir, susikaukę, klausėmės iškilmingųjų mišų. Įpusėjus mišioms, visi išgirdome bažnyčios viduryje kokį tai žmonių bruzdėjimą ir nepaprastą jų judėjimą. Sužiūro-

(Tęsinys 7-me psl.)

CONSTRUCTION & HOME SERVICE Lietuvių Statybininkų Sambūris

2618 West 71st Street

Chicago 29, Illinois

PROspect 8-4268 — PROspect 8-4269

V. ŠIMKUS

Gen. kontraktorius, naujų namų statyba, įvairūs remontai.
TERminal 9-5531

K. BUTKUS

Namų pagerinimas, aluminijaus ir stiklų: durys, langai, jų stogeliai, tvoros ir kita.
PROspect 8-2781

J. RAUDONIS

Cemento darbai.
HUDson 7-4086

V. VAITEKŪNAS

Dažymas, dekoravimas iš lauko ir vidaus.
PROspect 8-2215

A. STANČIAUSKAS

Šiluma, oro vėsintuvai ir skardos darbai.
OLympic 2-6752

F. KAIRIS

Vandentiekis ir kanalizacija.
VIRginia 7-3033

Raštinė atdara pirmad. ir ketvirt. nuo 9 iki 9; šeštad. nuo 9 iki 2.

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS IR GAZOLINO STOTIS

Lyginimas, dažymas, taisomi ir reguliuojami (tune-up) motorai, stabdžiai, transmisijos ir t. t. Alyva, baterijos ir padangos. Taip pat mano garaže perkamus duslintuvus įdedu veltui.

Nelaimių
pasitaiko.

Mes pataisome.

Leiskite mums
pataisyti
radiatorių.

Ar reikia
pagalbos?

(MUFFLERS INSTALLED FREE)

Ford 1941-53	\$8.25	Mercury 49-51	\$8.95
Chevrolet. All 1937-53	8.25	Oldsmobile 6, 41-50	8.20
Chevrolet 54-55	9.95	Plymouth 42-56	9.95
Chrysler 6, 42-52	9.91	Pontiac 37-54	8.95
Dodge 6, 42-56	9.95	Buick 37-52	12.00

IR TAIP PAT ČIA NEIŠVARDINTIEMS AUTOMOBILIAMS.
Išmetimo paipę irgi įdedama veltui, jeigu perkama kartu su duslintuvu.
DARBAS ATLIEKAMAS PATYRUSIŲ MECHANIKŲ.
Dirbtuvė atidaryta: nuo 8 val. ryto iki 9 val. vak. Sekmad. uždaryva.

M. ČESAS

1934 West 59th Street

Tel.: GR 6-9136

SKOLINKIŠ STANDARD

UŽ

ŽEMESNĮ NUOŠIMTĮ

TAUPLYK PAS

STANDARD—

Stipriausioji Chicagos Bendrovė

Turtas \$60,000,000.00

Atsargos Fondas 5,700,000.00

Chartered and Supervised by the
U. S. Government

JUSTIN MACKIEWICH, Prez.

DARBŲ VALANDOS: Kasdien, įskaitant šeštad. nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. Trečiadieniais visai neatidaro.

STANDARD FEDERAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION
OF CHICAGO

4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
PHONE: VIRginia 7-1141

(Atkelta iš 1-mo psl.)

dė tik vienas tomas šveicarijoje — *Altenburgo Paskenduoliai* (1943). Čia autorius gvildena žmogaus ir vertybių sąvokas. Žmogus yra jo darbų suma. Jau Garinas, nagrinėdamas žmogaus sąvoką, teigė, kad „žmogus ginasi kurdamas. Valdėti, determinuoti, priversti, gyvenimas yra čia“ (*Užkariautojai*, p. 255). *Altenburgo Paskenduoliuose* autorius klausia: „Ar žmogus turi kokią nors prasmę?“ (p. 130); arba dar aiškiau: „Ar yra kokie konkretūs duomenys, ant kurių mes galėtume statyti žmogaus sąvoką (p. 150)... kitaip sakant, tarp įvairių tikėjimų, mitų, tarp daugybės filosofinių sistemų, ar yra galima atrasti ką nors pastovaus, vertingo visose vietose, vertingo visoje istorijoje, ant ko būtų galima bazuoti žmogaus sąvoką?“ (p. 130).

Čia ir glūdi visa Malraux pasauležiūros ir jo „baiminančios“ egzistencialistinės filosofijos esmė. Jam „didžiausia paslaptis nėra tai, kad mes esame atsitiktinai mesti tarp materijos ir žvaigždžių gausybės, bet kad šiame kalėjime mes atkurtume pakankamai galingus atvaizdus mūsų niekybei paneigti“ (*Altenburgo Paskenduoliai*, p. 99).

Ką primena mums ši paskutinė frazė? Gi garsų vokiečių filosofo Nietzsche's (1844-1900 m.) posakį „Dievas yra miręs“. Taigi Malraux žmogus, taip pat kaip ir Nietzsche's, praranda savo metafizinį pagrindą ir su juo surištas vertybes. Jeigu Dievo nėra, kokia gi gaunasi tolimesnė logiška išvada? — Gi ta, kad žmogus turi užimti Dievo vietą, jis pats savo darbais turi įprasminti savo gyvenimą, išgauti iš savęs, be Dzeuso pagalbos, Prometėjaus figūrą, paskiau sukilti ir juoktis iš dievų (žiūr. Goethe's poemą *Prometheus*).

André Malraux yra rašytojas revoliucionierius. Jo genijaus inspiracijai reikia sukrečiančių įvykių: karo, gatvės kovų su kulkosvaidžiais, granatomis ir kraujo klanais. Čia mūsų autorius randa įkvėpimo, ne todėl kad jis mėgtų žiaurumą, kraują bei mirtį, bet todėl, kad jo įgimtas neramumas jį traukia į tokią zoną, kur individai kaujasi už gyvenimą ar mirtį. Šis revoliucinis klimatas jam vaizdžiai perstato aukščiausias ir galutines pastangas žiūrėti mirčiai į akis ieškant geresnio gyvenimo. Baimė ir gyvenimo absurdiškumas yra žmogaus likimas. Tam absurdiškumui, tam žmogiškos egzistencijos niekingumui paneigti yra tik viena priemonė — akcija. Prieš niekybę, prieš absurda yra tik viena išeitis pasirodyti galingesniu už mirtį ir kančias — žiūrėti joms drąsiai į akis. Rizikuodamas savo gyvybę žmogus, anot Malraux, paliauja buvęs vergas: jis atlieka viešpatavimo bei laisvės

aktą ir per tai atranda savo tikrą kelią. Jo *Žmogaus Likimo* didvyris Tschen tik sukildamas prieš priimtą tvarką išvengia pažeminimo ir tuo pačiu įrodo laisvą žmogaus galią.

Taigi Malraux herojai atranda savo realią egzistenciją tik akcijoje, sukilime ir prieštaravime. Pagal Malraux, kiekvienas individas turi užsiangaužoti. Viena, jis tuo parodo savo laisvę, kita — jisai tuo įeina į heroinių humanistų gretas. Kad Malraux yra humanistas, to ginčyti negalima. Jis priima dvi pagrindines humanizmo žymes — žmogišką racionalią prigimtį ir žmogui charakteringą protinį gyvenimą. Nors žmogus jam yra pripuolamybė (*Altenburgo Paskenduoliai*, p. 142), jis turi tačiau žmogišką prigimtį; gi „žmogus yra žmogumi tik savo protu“ (*Ibid.* p. 141).

Malraux sieja su humanizmu tiek kitų laisvės gerbimas, tiek individo prie laisvės prisirišimas, tiek žmogiškos asmenybės vertės teigimas, tiek pagaliau proto primato virš jausmų pripažinimas. Čia jis eina greta su Montaigne, Volteru, Rousseau, Goethe, Renanu, Anatole France ir eile kitų humanistų.

Iš kitos pusės, Malraux yra grynai modernus humanistas: jis neatsiskiria nuo visuomenės ir neužsidaro savo bokšte tarp knygų kaip Montaigne, arba neužsiangaužo tik dalinai kaip Anatole France. Jis „yra aktyvus visose šio šimtmečio kryžkelėse“ (Picon, *Panorama*, p. 46), jis metasi siekti ir kūnu akcijon. Jo humanizmas, kaip ir Henry Monthierant, yra herojinis, akcijos humanizmas. Jo žmogaus sąvoka yra konkreti: jo herojus yra žmogus „sąlygose“, žmogus istorijoje. Jis neturi nieko bendro su klasikinių humanistų abstrakčiu ir nuo gyvenimo atsisiėjusiu žmogumi. Malraux žmogus, gyvendamas ir galvodamas, istorijoje patsai kuria sau vertybes ir gina savo pagrindines žmogiškas savybes, be jokio klasikinio ryšio su graikų ar romėnų senove.

Kaip dabar išaiškinti tą faktą, kad Malraux revoliucionierius, šiandien atsiduoda pagrindinai menui?

Tiesą sakant, meno idėja jam niekad nebuvo svetima. Kaip jau matėme, menu jisai domėjosi iš jaunų dienų ir jo gyvenime menas ėjo paraleliai su jo revoliucine veikla (žiūr. M. W. Frohock, *André Malraux and the tragic imagination*, 1952). Kitas svarbus faktas yra tas, kad komunistinis idealas prarado savo vertę pas daugelį vakarų intelektualų jau apie 1930 metus. Malraux, nors ir gana stipriai simpatizavo komunistams, atrodo nepasidavė jų suviliojamas. Jis neigia buvęs kada nors komunistų partijos nariu. Komunistas, kaip idėja, viliojo jį sa-

6 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
— SATURDAY, JUNE 14, 1958

vo universaliais polėkiais, proga aktyviai pasireikšti, bei modernia savo teoretine humanizmo forma. To viso Malraux nerado vakaruose. Gi iš kitos pusės, Malraux yra priešingas bet kokiai aprioristinei bei formuluotai doktrinai. Be to, komunizmas praktikoje, kaip Malraux pamatė, yra priešingas savo teoretiniams humanistiniams tikslams. Taigi atkritus komuizmo idėjai ir po antrojo karo nesant jokios platesnio pobūdžio dirvos užsiangaužoti, Malraux turėjo pasilikti tautiniuose rėmuose. Jis tai darė, tiesa, laike rezistencijos, ir pokarinis jo herojus pasidarė ne Leninas, Trockis ar koks kitas, bet tautinis herojus generolas De Gaulle. Tačiau Malraux visada ieškojo universalios plotmės savo veiklai, gerai žinodamas, kad tautinis idealas surištas su buržuazinių individualizmu yra pasenęs ir nepajėgus suteikti žmogui svarbos. Iš kitos pusės, jo romanų revoliucionieriai randa savo prasmę kaip tik sukildami prieš žmogaus likimą. Taip Malraux „ieškojęs žmogaus prasmės individualioje akcijoje, paskiau socialinėje akcijos istorijos rėmuose, natūraliai nukrypo prie kitų simbolių“ (G. Picon, *Malraux pats apie save*, p. 99). Gi tuos kitus simbolius jis rado kaip tik mene; jo naujas herojus yra menininkas, kuris su revoliucionieriumi yra ginklo draugas prieš likimą. Menininkas pasiekia nemirtingumo istorinėje plotmėje savo darbais. Jo *Meno Psichologija* (trys tomai) paskiau papildyta ir sujungta vienan leidiniu *Tylos Balsai* (1951) yra visų šalių ir visų epochų meno istorijos sintezė. Bet pagrindinė veikalo mintis yra ta, kad menas mus išgelbsti nuo absurdo. Menininkas savo darbais įrodo savo pranašumą likimui; jis siekia, kas jame yra aukščiausio, ir tuo būdu atranda savo vertę. Taigi Malraux iš revoliucijos nuėjo prie naujo absoliuto. Tačiau jis revoliucijos neišsižadėjo, bet ją perkėlė kiton plotmėn, suprasdamas ją, anot Camus, kaip „metafizinį maištą“. Tokia metamorfozė buvo galima, nes Malraux

revoliucionierius pasidarė menininkas revoliucionierius.

Taip atrodo bendrais bruožais dabartinis Prancūzijos propagandos ministeris, vienas iš žymiausių Prancūzijos intelektualų ir rašytojų. Iš visų trijų egzistencialistų, absurdybės ir niekybės dainių jis yra veikliausias ir optimistiškiausias. Sartras su savo ateistišku nihilizmu, žmogaus prigimtines neigimu bei heroizmu iš reikalo lieka minorinėse gamose. Camus su savo desperatiška absurdo filosofija bei nebyliu ir beviltišku heroizmu irgi nedaug ką šviesėnis. Gi Malraux, nors jo herojai visada pralaimi kovą, drąsina skaitytoją individualiu heroizmu ir jį prablaivo savo romantiniu egzistencializmu. Jo doriška giesmė turi šiek tiek ir lydiško antspalvio. Jo veikalai nėra nei negatyvūs, nei slėgiantys. Malraux pasitiki žmogumi ir nuolat iškelia žmogaus energiją, drąsą bei valios jėgą kaip vienintelės priemonės niekybei ir absurdui nugalėti.

• Parduodu, Pritaikau • ir Įdedu Naujus

moderniškus aliuminijaus langus, duris ir vasarinius tinklius. Apdraudžiu namus, automobilius, langus, baldus ir kitus dalykus nuo ugnies, vagies ir kitokių nelaimių.

Kreipkitės, mielai noru
Jums patarnausiu.

JUOZAS SPAITIS
3261 So. Halsted St.
Victory 2-6469

45 metų biznio sukakties proga išpardavimas

1958 Chrysler - Plymouth - Imperial

ir daugybė gerų visų išdirbysčių vartotų automobilių.

KAINOS NUO \$25

Galima nupirkti be pinigų išsimokėjimais.

BALZEKAS MOTOR SALES, INC.

CHRYSLER - PLYMOUTH - IMPERIAL
DISTRIBUTOR

4030 Archer Avenue

Chicago, Illinois

Didžiausia ir teisingiausia Lietuvių automobilių įstaiga.

(Atkelta iš 5-to psl.)

me atgal ir matome, kad žmonių minia bažnyčios viduryje skiriasi pusiau, lyg kad viduriu bažnyčios eitu koks tai nepaprastai garbingas asmuo. Ir kai žmonių minia persiskyrė iki pat grotelių, tai pamačiau, kad pasidariusiu taku, uostydamas grindis, ratu sukdamas uodega, ateina mano Nero. Nutirpau ir, susukęs "Nero", smukau per zakristijos duris į sventorių, o paskui mane ir Nero. Koks nemalonus!.. Gėda... Turėjome eiti su J. Dijoka pas kleboną atsiprašyti. Įtikinėjau, kad aš nekaltas, blogos valios neturėjau, nes savo šunį abu su policininku tikrai buvome su vadelėmis pririšę prie rogių, bet jis, nukandęs vadeles, mano pėdomis sekdamas, susirado mane net bažnyčioje. Protingas buvo klebonas, — suprato, kad aš nekaltas ir pažadėjo nedaryti jokių neigiamų išvadų.

Nėro teatro aktorius

Kaip dera geram katalikui,

BŪKITE TIKRI,

kad jūsų dovanojami siuntiniai į Lietuvą, Latviją, Ukrainą ar Sovietų Sąjungos dalis

YRA 100% APDRAUSTI

Siųsdami savo paketus, būkite tikri, kad jus siunčiate juos per autorizuotą firmą ir reikalaukite apdraudos prodymų.

Jūsų pačių interese turėti reikalus su patikima bendrove, kuri yra biznyje daugiau, kaip 25 metų. Mes didžiuojamės savo mandagiu, asmeniui, atidžiu ir greitu patarnavimu.

Gautus paštus siuntinius mes pakvituojaime ir pasiunčiame sąskaitas per 24 valandas.

Atsilankykite i bet kuri mūsų skyrių ir pareikalaukite. Vedėjo parodyti jums paliudyta kopija apdraudos poliso nuorasa nuo DUKI IKI DUKI. Reikalaukite mūsų puikių katalogų.

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

716 Walnut Street,
Philadelphia 6, Pa.
WALnut 5-3455

1991 Broadway
NEW YORK 23, N. Y.
Telephone: LYceum 5-0900

390 West Broadway
SO. BOSTON, MASS.
Telephone: ANDrew 8-8764

39 Raymond Plaza, West
NEWARK 3, NEW JERSEY
Telephone: MITchell 2-5334

4102 Archer Avenue
CHICAGO 32, ILLINOIS
Telef.: FRontier 6-6399

6446 Michigan Avenue
DETROIT 10, MICHIGAN
Telephone: TAshmore 5-7560

1313 Addison Road
Cor. Superior Ave. & 71st St.
CLEVELAND 3, OHIO
Telephone: UTah 1-0807

683 Hudson Avenue
ROCHESTER, N. Y.
Telephone: BAker 5-5923

Reikalaukite telefonu arba raštu mūsų paskutinę informaciją knygutę.

kiekvieną sekmadienį važiuodavau į Žarąsus ir drauge su visa Žarąsų vyriausybe eidavau bažnyčion. Bet jau Nero pririšdavau tvartę prie vežimo grandinė, kurios jis nebegalėjo nukast ir kantriai laukdavu, kol aš jį pasiimdavau. Tada jis visur su manimi drisiai galėjo eiti. Taip vieną sekmadienį tie patys, kaip visados, susitarėme apie 3 val. po pietų susitikti Lietuvių Klube. Kai aš su Nero tenai nuėjau, tai radau jau manęs belaukiančius J. Dijoką, Nevronį ir Naujali. Susėdome viename kambary prie stalo, užsisakėme valgių ir gėrimų. Užkandžiaudami ir gurkšnodami, pasakojome įvairius gyvenimo nuotykius. Ilgainiui gerokai įkaušome. Apie 8 val. vakaro J. Dijokas prisiminė, kad jis yra pakviestas į vaidinimą, kurią tą vakarą rengė kokia tai katalikių moterų organizacija, ir kad tas vaidinimas tuojau turėtų prasidėti čia pat prie klubo esamoje salėje. Jis pasižadėjo tikrai būti, nes prie dabartinės krikščionių demokratų vyriausybės jam nepatogu i katalikių moterų parengimą nenueiti. Tuo pat metu i mūsų kambarį įėjo tos moterų draugijos pirmininkė ir pranešė, kad vaidinimas prasideda už 10 minučių laiko. Patebėjusi, kad J. Dijokas ne vienas sėdi prie stalo, susipazino su mumis ir mus visus užkvietė pasizinti i vaidinimo. Visi sutiko, tik aš suabejojau, ar patogu bus šunį įsivesti salen, bet kai J. Dijokas ir kiti įtikino ją, kad tas šuo yra išmokytas būt paklusnus, nepavojingas, be to, niekas nepastebės, kai, šviesoms salėje užgesus, mes ten sueisime ir susėsime prie pat scenos tūscion, valdžios pareigūnams skirton lozon. Pirmininkė sutiko ir mes, paaukoję tai organizacijai po porą litų, po kelių minučių suejome jau aptemdyton salen ir susėdome mineton lozen. Nero atsisėdo greta manęs ant liuosos kėdės, atsiremė pirmutinėmis kojomis i lozos briauną ir škišęs iš nasru seilėta liežiuvį bei akimis žaibuodamas tai i sceną, tai i mane, atidžiai sekė komedijos vaidinimą. Pagal turinį tos komedijos, vienos šeimos gražuolė žmona be vyro dar mylėjo ir prašmatnų jaunikaity šeimos draugą. Vyras kur tai išvyko, o jo žmona savo buduare su tuo šeimos draugu koketavo ir bučiavosi. Ju tarnaitė, ponios patikima, už durų sekė, kad staiga grįžęs vyras jų neužkluptų. Bet vyras, įtardamas žmoną, prislinko prie buduaro lango ir, pamatęs ką daro su meilužiu jo žmona, atidarė langą ir, pro jį išokęs vidun, lazda pradėjo vanoti tą savo namų draugą, žmoną ir atbėgusią pagalbon tarnaitę. Scenoje vyko triukšmas, rikšmas ir muštynės. Tai pamatęs mano Nero nebeišsėdėjo kėdėje ramiai ir veržėsi šokti scenon. Aš vos tik galėjau isikabinęs už jo kaklinio diržo jį sulaikyti.

J. Dijokas, pamatęs tokį Nė-

ro norą pavaidinti, pusbalsiai pasakė:

— Nėro... paimk...

— To tik tereikėjo. Nero, visa jėga truktelejęs, išsivadavo iš mano rankos ir vienu šuoliu atsidūrė scenoj. Nesiorientuodamas katrą čia reikia imt, tai vienam, tai kitam artistui isikabines i jų rūbus niurzgėdamas juos tampė. Jam pavyko net vienai artistei numauti suknele. Artistai, netikėtai pamatę toki dideli šunį scenoje ir dar isikabinusi i jų rūbus, persigando ir rėkdami kas per duris, kas per langus, metėsi bėgti užkulisin. Žiurovai sukiolo, pradėjo ploti, manydami, kad taip ir reikia.

Nusileido scenos uždanga.

Užsidegė salėje šviesa, o aš jau buvau užkulisyje. Susigavęs Nėro movėme abu tan klubo kambarin, kuriame prieš tai girtavome. Gal kokią valanda laiko truko, kol rengėjai žiurovams išaiškino, kas

(Tas 8-jan.
(Tas 8-tam psl.)

—Patria Gift Parcel kompanijos vedėja Bronė Taujenis nuo š. m. birželio mėn. 12 d. iki birž. 23 d. išvyksta atostogų sveikatai pataisyti. Tuo metu atostogaus ir visi jos bendradarbiai. Istaiga ir visi jos skyriai bus uždaryti. (Sk.).

Siųskite siuntinius!

Siunčiame dovanų siuntinius i Lietuvą ir kitus kraštus: naujus gatavus rūbus ir taip pat įvairias medžiagas, maistą, vaisius, akordeonus, siuvas, ir mezgamas mašinas, laikrodžius ir kitus daiktus. Siuntinius galite patys čia vietoje sudaryti.

KAINOS PRIEINAMOS.

A M E R L I T SUPPLIES CO.

2221 W. CERMAK ROAD
CHICAGO, ILL.

STASYS GRUBLIAUSKAS, Vedėjas.

MES NESAME PATENKINTI IKI JUS NESATE PATENKINTI

Mes dėkojame savo klientams už rėmimą mūsų firmos ir jų patogumui mes skelbiame sekancius pagerinimus:

1. Mūsų istaiga Newarke bus atidara ir sekmadien nuo 9 iki 4 val.
2. Mes išsiunčiame siuntinius tuojau neatidėliodami.
3. Oro pašto siuntiniai, jeigu jie pristatomi iki 12 valandos, išsiunčiami tą pačią dieną.
4. Mes padidinome prekių pasirinkimą mūsų maisto ir medžiagu skyriuje.
5. Mūsų maisto, audeklų ir vaistų nauji standartiniai siuntiniai yra sudaryti ilga patirtimi remiantis mūsų klientų poreikavimais. Ateikite i:

Package Express & Travel Agency, Inc.

1530 Bedford Ave., Brooklyn 16, N. Y.
Tel.: INGersol 7-6465, INGersol 7-7272

Atidaryta kasdien nuo 9 iki 6 valandos, sekmadieniais ir šeštadieniais nuo 9 iki 4 val.
312 Market St. Newark, N. J. Tel.: MITchell 2-2452

(Licensed by USSR)

MŪSŲ SKYRIAI:

78 Second Avenue NEW YORK 3, N. Y. OREgon 4-1540	11601 Jos Campau Ave. DETROIT 12, MICH. TOWnsend 8-0298	121 S. Vermont St. LOS ANGELES, CAL. DUNKirk 5-6550
N. Y. istaiga atidaryta kasdien 9—6, šeštadien ir sekmadien 9—4.	832 N. 7th Street Philadelphia 23, Pa. WALnut 3-1747	651 Albany Avenue HARTFORD, CONN. CHapel 7-5164
Jums maloniai patarnaus mūsų tarnautojai ir su jumis kalbės jūsų gimtąja kalba.		

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

su iš anksto apmokėtu muitu ir 100% garantuoti

NAUJI DAIKTAI, MEDŽIAGOS,
ODA, VAISTAI, MAISTO PRODUKTAI

Geriausioji rekomendacija mums, tai daugelis tūkstančių klientų visame Jungt. Amerikos Valstybių krašte

CENTRAL PARCEL SERVICE, INC.

220 So. State Street, Chicago 4, Ill.

Ar esate matę mūsų puikų medžiagų (vilnonių, sintetinių, medvilninių), odų, skepetarių, kojinių, etc., pasirinkimą?

Mūsų firma turi savo atskirą sutartį su Inturistu Maskvoje nuo 1947 m.

Nemokamai vieta mūsų klientų automobiliams pastatyti.
Telefonas: WAbash 2-9354
Reikalaukite naujų katalogų.

Mes išsiunčiame Jūsų siuntinius tiesiai iš Chicago ir pristatome kiek tik galima greičiau.

(Tęsinys iš 7-to pusl.)

atsitiko, ir kol artistai susitvarkė rūbus ir vėl galėjo tęsti toliau vaidinimą. Aš sėdėjau nusiminęs ir galvojau, kad dabar tai pridarė man nemalonumų Nėro ir kad gerumutais įvykis nepasibaigs, sužinos valdžia Kaune ir jau galėjau nujausti, kad už tokį šposą išlėksiu iš tarnybos. Kai pasibaigė vaidinimas, J. Dijokas su Nevroniu atsivedė kambarin minėtą pirmininkę, kurios visi mes atsiprašinėjome dėl įvykusio nemalonumo. Įrodinėjome jai, kad mes čia nekalti ir blogos valios neturėjome. Aiškinome, kad tas šuo taip yra išmokytas, kad jeigu kas kur nors mušasi, tai jis būtinai turi juos pulti ir išskirti. Jeigu būtumėm žinoję, kad vaidinimo metu scenoje įvyks peštynės, tai jau tikrai nebūtumėm to šuns tenai nusivedę.

Pirmininkę vaišinoje, bėrėme jai komplimentus ir šokdinome. Prašėme dėl to įvykio nesiskusti. Iš pradžių ji purkštavo, bet vėliau nusileido ir pažadėjo asmeniškai apie tą įvykį nutylėti.

Aš ilgą laiką to įvykio negalėjau užmiršti, netikėjau, kad Kaunas apie tai nesužinos, o sužinojęs ne tik mane, bet ir tą mūsų linksmąją kompaniją priešakyje su "Duče" iš tarnybų išvaikys.

Užbėgdamas galimiems įvykiams už akių, nuskubėjau Kaunan ir landžiodamas pas visus, kas tada galėjo man padaryti protekciją, prašiau, kad mane iš Zarasų baro perkeltų Alytaus baran. Tai man ir pavyko išprašyti. V. R. Ministerija apie mano Nėro vaidinimą dar nežinojo. Ir taip, berods, nuo 1926 m. gegužės 1 d. buvau perkeltas Alytaus pasienio policijon I eilės II rajono viršininku su buveine Utiekos kaime.

Kaip vėliau sužinojau, toji pirmininkė dėl mano Nėro vaidinimo skundo nepadavė, tik kokiame tai savaitiniame laikraštyje apie tą įvykį buvo parašytas feljetonas.

Po to "Duče" su Nevroniu ir Naujaliu nebeilgai viešpatavo. Kai pasibaigė po seimo rinkimų krikščionių demokratų vadovaujamos valdžios galia, tai J. Dijokas buvo atleistas iš tarnybos ir begirtaudamas dar vertėsi privačio gynėjo praktika Kelmės miestelyje. Jo žmona, pasiėmusi sūnų, irgi jį apleido. Nevronis buvo kilnojamas į kitas vietas ir vėliau dėl nesveikatingumo buvo atleistas iš tarnybos ir Kaune mirė. Naujalį su pažeminimu iškėlė į Klaipėdos krašto pasienio policiją.

(Bus daugiau)

A. TVERAS

Laikrodžiai ir Brangenybės

Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: REpublic 7-1941

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

8 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.

— SATURDAY, JUNE 14, 1958

MOKSLO ŽINIOS

Siuvamoji mašina žaizdoms susiūti!

Ottawa, Kanada. — Revoliucinis išradimas padarytas, kuris labai daug padės operacijoms ir išgelbės žymiai daugiau gyvybių ir sąnarių. Dr. Vogelfanger iš Ottawos dar tebepraktikuodamas mediciną Europoj sugalvojo instrumentą, bet jį įgyvendino tik atvykęs į Kanadą, kur savo sumanymą pateikė krašto išradimų ir tyrinėjimų tarybai. Mašina, pirmoji tokia Amerikos kontinente, yra savotiška "siuvamoji mašina", kurios pagalba,

vartojant plonyčius tantalo metalo siūlelius, vietoje šilkinų, per sekundes susiuvami žaizdų kraštai ir suduriami perkirsti kraujotakai, kur anksčiau, siuvant rankomis, reikėjo šimtą kartų daugiau laiko. Išradimas kol kas sėkmingai išbandytas kojai susiūti, bet dar neištobulintas tiek, kad jau būtų galima gaminti komerciniais kiekiais.

Daugybinės sklerozės tėviškė Winnipege?

Dr. Milton Alter iš Bethseda, Md., išvyko 6 mėn. į Halifax, Kanadoj, kur su Kanados mokslininkais tirs "daugybinės sklerozės" (multiple sclerosis)

sąryšį su klimatu. Nustatyta, kad ta kroniška nervų sistemos liga yra vidutiniškų ir šaltųjų temperatūrų liga, kur ji yra 5 ar 6 kartus gausesnė, kaip šiltesnėse šalyse.

Kaip anksčiau buvo patirta palyginimais, sklerozė Winnipege, Manitoboje, yra kone 6 kartus gausesnė, kaip New Orleans mieste. Tad dr. Alter tvirtina, kad klimatas yra vienintelis faktorius šiai piktybinei ligai. Jis pastebėjo, kad sykį jau susirgus "daugybine" skleroze, šaltas ar šiltas klimatas nebedaro skirtumo.

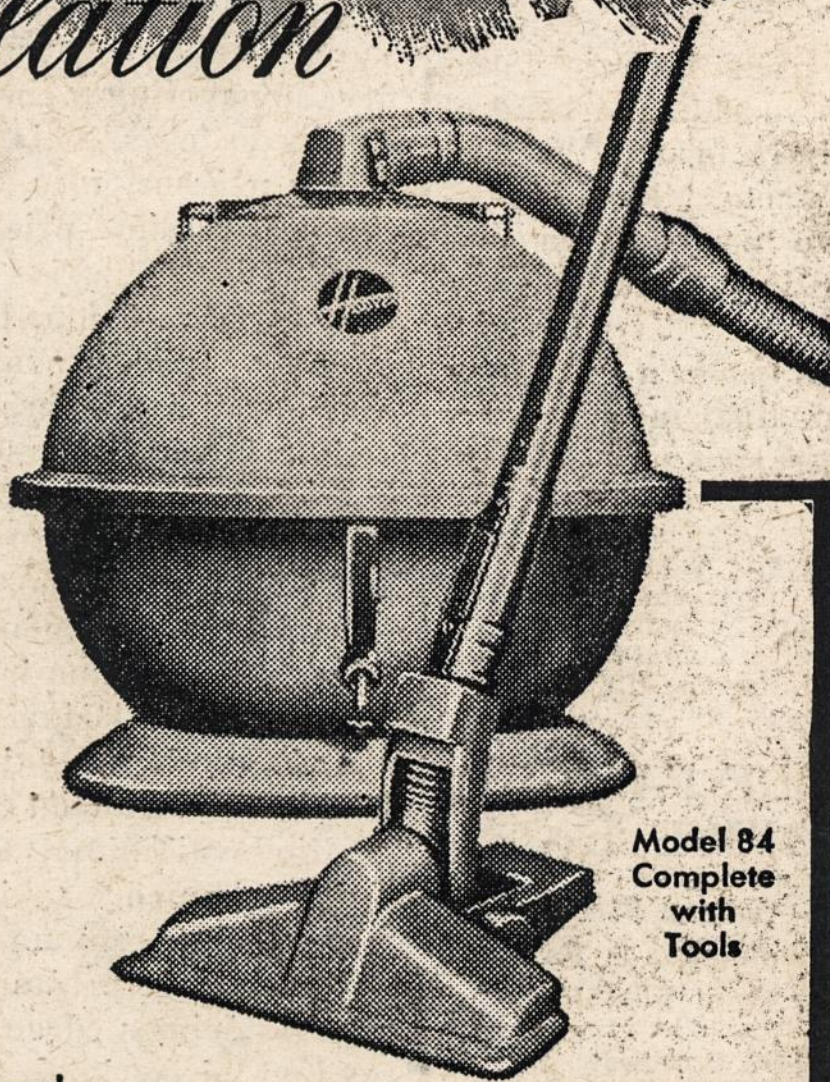
REMKITE TUOS BIZNIERIUS,
KURIE GARSINASI
"NAUJIENOSE"

**NOW
JUST \$59⁹⁵**
for a
HOOVER
Constellation

**Never Before
Such a
Low Price!**

**Offer good
as long as our
supply lasts!**

- Exclusive double-stretch hose reaches out 16 feet — lets you clean twice the area of any other cleaner.
- Exclusive telescoping wand and three wheeled nozzle.
- No dust bag to empty . . . throw-away bag takes just 10 seconds to change.

Model 84
Complete
with
Tools

- Quiet, full horsepower motor for extra suction.
- Brand new . . . still in factory carton.

Glaser's Furniture and Appliance Co.

5115-5123 So. Kedzie Ave.

PRospect 6-1790

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS